בס"ד

יום **ד', כז' בטבת** תש"ס (**5** בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שתי פנים למטבע אחת: החיים בארץ הם סדרה של עליות וירידות. ולפעמים הם נראים ביחד. כעת, דוגמא אחת – ככל שהגשמים יורדים, מפלס הכנרת עולה! יהי רצון שגשמי ברכה אלה כן "ירבו ויעצמו במאד מאד".

אבא אמר: וגדולה (ירידת גשמים) מתחיית המתים, שתחיית המתים לאדם, וזו לאדם ולבהמה; תחיית המתים לישראל וזו לישראל ולעובדי כוכבים. עובד כוכבים אחד שאל את ר' יהושע בן קרחה – אמר לו: אתם יש לכם מועדות ואנו יש לנו מועדות. בשעה שאתם שמחים אין אנו שמחים, ובשעה שאנו שמחים אין אתם שמחים. ואימתי אנו ואתם שמחים? בירידת גשמים!

[מסכת תענית]

ואם אתמול הזכרנו את ארתור רופין ואת תנועת "ברית שלום" שהוא היה בין מייסדיה, היום, בשנת תש"ז(1947-5707), נפטר חיים מרגליות-קלווריסקי: אגרונום, מבוני ההתיישבות היהודית בגליל. פעל להתקרבות יהודית-ערבית מטעם הסוכנות היהודית וההוועד הלאומי ובמסגרת "ברית שלום". [תאריכון מ"ה]

ולפני 112 שנה, בשנת תרמ"ח(1888-5648), נפטר היום הרב שמשון רפאל הירש, רבה של פרנקפורט, גרמניה במאה ה 19- ואחד ממנהיגי העולם היהודי. פירושו על התורה היה, בין היתר, מיועד לעזור ליהודי שומר תורה ומצוות לעמוד ולהתמודד מול התנועה של ריפורמה שהחלה בארצו באותם הימים. מתוך פירושו על פרשת השבוע, פר' "וארא": "אלה ראשי בית אבותם, בני ראובן...אלה משפחות ראובן. ובני שמעון...אלה משפחות שמעון. ואלה שמות בני לוי לתולדותם גרשון וקהת ומררי...בני גרשון...ובני קהת עמרם ויצהר וחברון ועוזיאל...ובני מררי...אלה משפחות לוי לתולדותם. ויקח עמרם את יוכבד דודתו לו לאשה ותלד לו את אהרון ואת משה...הוא אהרון ומשה אשר אמר ה' להם להוציא את בני ישראל מארץ מצרים..." [שמות,**ו'** 14-26] **אומר הר' הירש: עד הנה נכשלו מאמציהם של משה ואהרון לחלוטין. ואילמלא דברים שאירעו אחרי-כן, לא היתה נחוצה הוכחה כה מדוייקת לייחוסם ולקרבת משפחתם. אולם מעתה תחל שליחותם עטורת הנצחון, שליחות אשר כמוה לא מילא עוד בן-תמותה לפניהם ואחריהם לא ימלא. מעתה נודעה חשיבות יתירה לעריכת רשימה מדוייקת של ייחוסם וקרבתם, כדי להעיד בזאת לכל הדורות, כי רגיל ואנושי הוא מקור מחצבתם, ורגיל ואנושי הוא טבע בריתם. גם בתקופה העתיקה קרה שאנשים, שהצטיינו כמיטיבי עמם, ניטלה מהם אחרי מותם דמותם האנושית, ובגלל עלילות פאר "אלוהיות" זכו למוצא "אלו-הי". הלא ידוע לנו על יהודי אחד מדור מאוחר יותר, שתעודת ייחוסו לא נמצאה בידו, והואיל ולא נמצאה, ויען כי הביא להם לבני האדם מעט ניצוצות-אור, שאך שאלם ממשה האיש, הפך בעיני הגויים לברוא אלו-הים, ופשע היה להטיל ספק באלו-הותו. משה שלנו היה אדם, נשאר אדם, ולעולם לא יהיה כי אם אדם. ובשעה שכבר קרנו פניו ממראה האלו-הים, כבר הוריד את התורה משמיים וכבר הוליך בניסים את העם במדבר והנחילם נצחונות ה' – ציווהו כאן ה' להציג את תעודת ייחוסו ולהצהיר בזאת על העובדה, כי: ביום דיבר ה' אל משה בארץ מצרים, הכל הכירו את הוריו והורי הוריו, דודיו ודודותיו, ...את כל ייחוסו ואת כל קרוביו הכירו. זה 80 שנה ידעוהו כבשר ודם, כפוף לטבע האדם על ליקויו וחולשותיו, על דאגותיו וצרכיו, איש ככל יתר האנשים, ביניהם נולד וחונך. "הוא אהרון ומשה", "הם המדברים אל פרעה",... בשר ודם ככל אדם, ובהם בחר ה' להיות לו לכלים בעשיית מלאכתו הגדולה. בשר ודם ככל אדם – והם ביצעו את מלאכתו הגדולה של ה'...**

יום נעים (עם תפילת "תן טל ומטר לברכה")!